

From: "5.1.2e" <5.1.2e@drenthe.nl>
Date: 8 Feb 2024 11:54:04 +0100
To: "Gemeente Tynaarlo" <5.1.2e@tynaarlo.nl>
Cc: "5.1.2e" <5.1.2e@tynaarlo.nl>; "5.1.2e" <5.1.2e@tynaarlo.nl>
Subject: zienswijze bestemmingsplan Middenweg Donderen
Attachments: 2014-0207 zienswijze bestemmingsplan Middenweg Donderen Tynaarlo - provDrenthe.PDF

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2e@g.vandenberg@drenthe.nl. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Goedemorgen,

Hierbij een ambtelijk reeds aangekondigde en toegelichte zienswijze namens ons college van GS gericht aan de gemeenteraad.

Deze brief is via de gebruikelijke papieren post verzonden, maar omwille van de afloop van de termijn van terinzagelgging hierbij dubbel via deze elektronische weg.

De voorbereiding van het plan ligt bij het college van burgemeester en wethouders.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Thema Ruimte en Wone
n

provincie Drenthe

5.1.2e

5.1.2e | Postbus 122, 5.1.2e Asse

n

5.1.2e | 5.1.2e@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Aan:
Gemeente Tynaarlo
Postbus 5
5.1.2e VRIES

Assen, 7 februari 2024
Ons kenmerk 202302698-01110334
Behandeld door 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: zienswijze bestemmingsplan Middenweg Donderen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met ingang van 29 december 2023 ligt gedurende zes weken voor een ieder ter inzage het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken tot vaststelling van het bestemmingsplan Middenweg Donderen. Het ontwerpbestemmingsplan verandert een agrarische bestemming in het centrum van het dorp Donderen in een woonbestemming en maakt daarmee de bouw van een extra woning mogelijk op de open plek aan de Middenweg (tussen 5.1.2e en 5.1.2e).

Provinciaal belang

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe is in het ontwerpbestemmingsplan in ieder geval het volgende aspect van provinciaal belang: de Kernkwaliteit Cultuurhistorie.

Wij hebben geconstateerd dat het ontwerpbestemmingsplan in strijd is met het provinciaal ruimtelijke belang. In verband hiermee dienen wij tegen het bestemmingsplan een zienswijze bij u in en verzoeken u niet tot vaststelling van het plan in de huidige vorm over te gaan. Onze zienswijze lichten wij hieronder toe.

Motivering zienswijze

Het woningbouwinitiatief aan de Middenweg te Donderen betreft een lege kavel met hoge cultuurhistorische waarden. De open, groene plek is een integraal onderdeel van het esdorp Donderen.

Cultuurhistorische waarden

De omgeving van de Middenweg behoort tot het historische centrum van Donderen met een hoge samenhang tussen bebouwing, groene ruimte binnen het dorp, en zicht op het buitengebied (Noorderesch). De boerderijen met adressen 5.1.2e zijn beide aangewezen als karakteristiek pand (gemeentelijke aanwijzing). De planlocatie is een gevoelige open plek in Donderen en een integraal onderdeel van deze samenhang. De baanderdeuren van de karakteristieke boerderijen zijn georiënteerd op de open plek. In veel gevallen sloten de boerderijen en erven aan op brink-achtige ruimtes waar dieren op gewijd werden. Dit maakt de huidige bestemming 'agrarisch' in overeenstemming met de cultuurhistorische waarden.

Toetsing

Het provinciaal belang Cultuurhistorie is geborgd in artikel 2.6 van de *Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018*. De planlocatie ligt op kaart D6 binnen de cultuurhistorische hoofdstructuur (landschapselementen van provinciaal belang) en kent een gebiedsspecifieke sturing van de hoogste categorie 'eisen stellen'.

Artikel 2.6 van de Provinciale Omgevingsverordening stelt in het tweede lid:

"Als bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn:

- a. wordt in het ruimtelijk plan uiteengezet hoe het desbetreffende plan zich verhoudt tot het behoud en de ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid, en de strategische opgaven en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de omgevingsvisie;*
- b. maakt het betreffende ruimtelijke plan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die deze kernkwaliteiten significant aantasten."*

De toelichting bij de omgevingsverordening stelt over de vraag wanneer sprake is van een 'significante' aantasting het volgende: *"Wat 'significant' (...) is, wordt bepaald door de contouren die de Omgevingsvisie voor de omgang met kernkwaliteiten stelt. Een ontwikkeling leidt dus niet tot significante aantasting, wanneer rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten conform de Omgevingsvisie en uitwerkingen als het Cultuurhistorisch Kompas. Wordt buiten het provinciaal beleid getreden, dan is in principe wél sprake van een significante aantasting."*

In de *Omgevingsvisie Drenthe* blijkt in hoofdstuk 4 de provinciale inzet op behoud van de ruimtelijke kwaliteit van Drenthe, en om die waar mogelijk te ontwikkelen. Het provinciale beleid voor cultuurhistorie is nader beschreven in de beleidsnota 'Cultuurhistorisch Kompas Drenthe'. Daarin staan twee doelstellingen centraal. Ten eerste het herkenbaar houden van cultuurhistorie door gebieden aan te wijzen als Cultuurhistorische hoofdstructuur. Ten tweede het versterken van de ruimtelijke identiteit door ruimtelijke ontwikkelingen te sturen.

In het *Cultuurhistorisch Kompas Drenthe* wordt de ambitie benoemd om open plekken te behouden binnen esdorpen (pagina 73 en 178). Op deze manier blijft de afwisseling tussen open en bebouwde plekken zichtbaar, wat de nodige 'lucht' schept binnen een esdorpenstructuur. Deze open ruimtes staan in veel Drentse dorpen onder druk sinds de naoorlogse periode waarin dit soort plekken als inbreidingslocaties gebruikt werden. Dit is ook het geval in Donderen. In de naoorlogse periode is het perceel tussen de Middenweg-Dorpsweg en Vriezerweg grotendeels bebouwd geraakt, voornamelijk de noord- en oostzijde. De voorliggende planlocatie is gespaard gebleven. Hiermee vertegenwoordigt het perceel een behoudenswaardige plek als bedoeld in het cultuurhistorisch kompas. Door dit perceel desondanks voor een aanzienlijk deel te bebouwen gaat deze plek verloren. Hiermee wordt buiten het beleid van de Omgevingsvisie en het Cultuurhistorisch Kompas getreden. De motivering die hiervoor wordt verstrekt, lijkt in te gaan op de vraag hoe een en ander goed kan worden ingepast maar doet er niet aan af dat de open plek op zichzelf verloren gaat. Om die reden kunnen wij geen andere conclusie trekken dan dat het plan in strijd is met artikel 2.6 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

In het ontwerpbestemmingsplan wordt op de volgende manieren ingegaan op het cultuurhistorisch beleid en de cultuurhistorische waarden:

- In paragraaf 3.2 (provinciaal beleid) wordt ingegaan op het provinciaal belang Cultuurhistorie zoals is opgenomen in het Cultuurhistorisch Kompas Drenthe. Hierin wordt gesteld dat het om de sturingscategorie 'voorwaarden verbinden' gaat (de op een na strengste sturingscategorie).

Dit moet 'eisen stellen' zijn. Vervolgens worden de juiste beleidsregels opgesomd, waaronder de waarde van open ruimtes binnen de esdorpenstructuur). Er wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling binnen het provinciaal beleid past.

Er wordt niet ingegaan op hoe het plan zich verhoudt tot de ruimtelijke, cultuurhistorische waarden van deze open ruimte. Zoals wij stellen in het Cultuurhistorisch Kompas: 'Van de initiatiefnemer verwachten wij dat de cultuurhistorische samenhang als de drager voor nieuwe plannen wordt gebruikt. Ontwikkelingen bouwen voort op de bestaande cultuurhistorische samenhang. Als provincie zullen wij daarbij vanaf het begin een plek bedwingen in het planvormingsproces. Het zorgvuldig en verantwoord omgaan met de cultuurhistorische samenhang vormen het vertrekpunt van onze inzet' (p. 163, Cultuurhistorische Kompas Drenthe).

- In paragraaf 4.9 (Omgevingsaspecten - Archeologie en cultuurhistorie) wordt gesteld dat het volgens de cultuurhistorische beleidskaart van de gemeente gaat om een 'historische kern met huispercelen, type esdorp'. Ook wordt hier een eigendomsbeschrijving van de kavels gegeven. Deze beschrijving gaat niet in op de betekenis en kwaliteit van deze groene kavel voor de dorpsstructuur van Donderen. In de paragraaf wordt verwezen naar paragraaf 2.2 waarin verantwoord zou zijn dat er nadrukkelijk rekening gehouden is met de ruimtelijke opzet van het esdorp.
- In paragraaf 2.2 (Toekomstige situatie plangebied) wordt beschreven dat 'het perceel centraal ligt in de dorpskern, in de driehoek Middenweg-Dorpsweg-Vriezerweg' en dat 'door de aanpak van groen op het perceel veel diepte is ontstaan met nieuwe zichtlijnen en perspectief ten opzichte van bestaande karakteristieke bebouwing'.

Wederom wordt niet ingegaan op de cultuurhistorische waarde van de kavel voor de esdorpenstructuur. De nieuwe zichtlijnen die gecreëerd worden door de aanpak van het groen dragen wellicht bij aan de zichtbaarheid van de kavel en de relatie tot de karakteristieke bebouwing. Echter, met de bouw wordt de kwaliteit van de kavel als onderdeel van het esdorp teniet gedaan. Er wordt hiermee voorbij gegaan aan de impact van de bestemmingsplanwijziging (woningbouw).

Conclusie

Het bestemmingsplan gaat onvoldoende in op de cultuurhistorie van deze plek. De uiteindelijke conclusie onder paragraaf 4.9.2. van het bestemmingsplan 'Derhalve is dit plan in overeenstemming met het provinciaal beleid en blijven de historische waarden en karakteristieken van het esdorp behouden' is onvoldoende beargumenteerd om te voldoen aan artikel 2.6 van de Provinciale Omgevingsverordening.

Op basis van de hierboven uiteengezette cultuurhistorische waarden van de locatie en de toetsing op de provinciale beleidsregels concluderen wij dat het voorliggende ontwerpbestemmingsplan in strijd is het provinciaal belang van de kernkwaliteit cultuurhistorie.

Woningbouw in of nabij Donderen is vanuit cultuurhistorisch oogpunt zeker niet uitgesloten. Met een gedegen cultuurhistorische onderbouwing, een integrale afweging en ontwerpkracht kan in gezamenlijkheid met gemeente en belanghebbende partijen naar kansrijke locaties gezocht worden.

De provincie Drenthe is op 27 oktober 2023 geïnformeerd over het voornemen, en daarmee in de gelegenheid gesteld te reageren op het concept ontwerpbestemmingsplan. Door omstandigheden is dat niet gelukt. Het college van burgemeester en wethouders is er daardoor ten onrechte vanuit gegaan dat wij kunnen instemmen met het plan.

Wij zien ons daarom nu genoodzaakt deze zienswijze bij u in te dienen. Wij attenderen u op het gestelde in artikel 3.8, lid 4 van de Wet ruimtelijke ordening dat, als onze zienswijze niet wordt overgenomen, deze bevoegdheid kan worden gevolgd door een reactieve aanwijzing die er op is gericht dat het plan niet in werking treedt.

Wij verzoeken u niet tot vaststelling van het bestemmingsplan over te gaan.

Voor vragen of overleg inzake dit advies kunt u contact op nemen met 5.1.2e, telefoon 5.1.2e of via 5.1.2e@drenthe.nl.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

5.1.2e

5.1.2e,
Themamanager
Ruimte & Wonen

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 5